

EFFEKT RAPPORT
2025
Islamic Relief Sverige

Innehåll

Våra värderingar är:	3
Om effektrapporten	5
Vad arbetar vi för?	5
Vad har vi gjort?	7
Jämställdhet, skydd och klimat	8
Vad har det skett för förändring?	9
Konkreta kortsiktiga utfall	9
Varför förändringarna är relevanta för målgrupperna	11
Hur har vi bidragit till förändringen?	11
Tecken på hållbarhet över tid	11
IR Sveriges bidrag till resultaten	12
Hur vet vi att vi gör rätt saker?	12
Kvalitet och ansvarstagande	12
Lärande i praktiken	13
Lärdomar och utvecklingsområden	13
Samlad bedömning	14

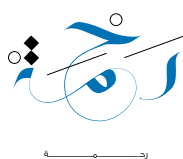

Våra värderingar är:

ANSVAR

Vi har ett ansvar att förvalta jorden och dess resurser på ett hållbart sätt och uppfylla våra plikter gentemot mänskligheten.

MEDKÄNSLA

Vi tror på att skydda och värna om varje liv och vi samarbetar med andra humanitära aktörer för att lindra nöd orsakad av katastrofer, fattigdom, krig och orättvisor.

SOCIAL RÄTTVISA

Vi arbetar för att garantera alla människor deras rättigheter så att de ges möjlighet att förverkliga sin fulla potential och utveckla sina förmågor. Genom vårt arbete ges mer välbemedlade människor och institutioner en chans att hjälpa fattiga och utsatta människor. Vi arbetar även aktivt för jämställdhet mellan könen.

UPPRIKTIGHET

I vårt arbete mot fattigdom och lidande drivs vi av uppriktighet mot Gud och en strävan att bibehålla vårt förtroende som humanitära aktörer genom att agera transparent och ansvarsfullt.

FULLÄNDNING

Våra verksamheter i kampen mot fattigdom och för att lindra lidande kännetecknas av hög kvalitet, en strävan efter fulländning och ett värdigt samarbete med de människor vårt arbete tjänar.

Sammanfattning

Islamic Relief Sverige arbetade under 2025 för att lindra mänskligt lidande, skydda människors värdighet och rättigheter samt stärka människors möjligheter att återhämta sig efter kriser. Arbetet omfattade internationella humanitära insatser, långsiktigt rättighetsbaserat utvecklingssamarbete, egenfinansierade projekt, nationellt stöd till marginaliserade grupper samt påverkansarbete i Sverige och på EU-nivå.

Den humanitära verksamhet som finansierades genom Sidas institutionella stöd nådde totalt 1 283 539 personer. Av dem var 52 procent kvinnor och flickor och 9 procent personer med funktionsnedsättning. Elva akutinsatser inom Rapid Response Mechanism nådde 266 989 personer. Insatserna bidrog bland annat till ökad tillgång till hälso- och sjukvård, rent vatten, sanitet, livsmedel, kontantstöd, nutritionsstöd, skydd, tillfälligt boende och utbildning i nödsituationer.

IR Sveriges rapportering visar att insatserna på kort sikt har bidragit till konkreta förändringar. Genom kontantstöd har hushåll kunnat täcka akuta behov med större valfrihet. Vattensystem och latriner har minskat tiden för vattenhämtning och förbättrat förutsättningarna för hygien, hälsa, skydd och värdighet. Kvinnor och barn har fått tillgång till tryggare stödformer, vård, psykosocialt stöd och remittering till vårdinsatser. Klimatanpassade jordbruksmetoder och lokala vattenlösningar har samtidigt stärkt förutsättningarna för återhämtning och motståndskraft.

I Sverige fick 8 131 personer materiellt stöd. Därutöver genomfördes 1 037 rådgivningskontakter i juridiska frågor och samhällsfrågor. Språkcaféer hade cirka 200 deltagare, och måltider delades ut till marginaliserade grupper. De nationella insatserna gav människor konkret stöd med bland annat mat, boende, myndighetskontakter, asylprocesser, familjeåterförening och tillgång till grundläggande samhällsservice.

Källa: Islamic Relief Sverige, Årsrapport 2025, särskilt s. 7, 9, 28-32, 40-45 och 53-54.

Om effektrapporten

Syfte

Syftet med effektrapporten är att på ett sammanhängande, begripligt och transparent sätt visa vilken förändring IR Sverige strävar efter, vilka insatser som genomfördes 2025, vilka konkreta förändringar som genomförts hur organisationen har bidragit till dessa förändringar samt hur resultat följs upp och används för lärande. Rapporten följer de fem frågor som Giva Sverige anger för effektrapportering.

Omfattning

Rapporten omfattar verksamhet som redovisas i IR Sveriges årsrapport för 2025: internationella humanitära insatser finansierade av Sida och DG ECHO, rättighetsbaserat utvecklingssamarbete tillsammans med lokala partnerorganisationer, egenfinansierade internationella projekt, nationella insatser i Sverige, jämställdhets-, skydds- och klimatarbete samt externa relationer och påverkan.

Avgränsningar

Rapporten bygger på de uppgifter som finns i Årsrapport 2025. Den tillför inte nya resultat från projekten och gör inga egna beräkningar av effekt utöver de uppgifter som redovisas i årsrapporten.

Räckvidd per sektor kan inte summeras till ett totalt antal unika personer, eftersom samma person eller hushåll kan ha fått flera typer av stöd. Den samlade uppgiften om 1 283 539 nådda personer avser den humanitära verksamhet som finansierades av Sida och DG ECHO. Egenfinansierade program och nationell verksamhet redovisas separat och har inte alltid en sammanställd uppgift om unika rättighetsbärare.

För den nationella verksamheten redovisas främst genomförda aktiviteter och antal deltagare. Samma person kan ha tagit del av flera insatser. Årsrapporten innehåller inte samlade före- och eftermätningar av exempelvis livsmedelstrygghet, upplevd trygghet eller etablering i Sverige.

För internationella projekt finns både kvantitativa uppgifter om räckvidd och beskrivningar av kortsiktiga utfall. Rapporten skiljer därför mellan prestationer, observerade eller rapporterade utfall och långsiktiga effekter som verksamheten bidrar till.

Vad arbetar vi för?

Den förändring IR Sverige strävar efter

IR Sverige verkar för en rättvis och hållbar global utveckling, fattigdomsbekämpning och lindring av mänskligt lidande. I humanitära kriser är den omedelbara förändringen att människor ska få livräddande stöd och säker tillgång till grundläggande tjänster. Samtidigt ska människors värdighet, rättigheter och möjlighet att själva påverka sin situation värnas.

På lång sikt strävar organisationen efter att människor och lokalsamhällen ska bli mindre sårbara för konflikter, ekonomiska kriser och klimatrelaterade katastrofer. Det innebär stärkt livsmedelstrygghet och försörjning, bättre tillgång till vård, vatten och sanitet, starkare lokala skydds- och samhällssystem, ökad delaktighet och större motståndskraft inför framtida humanitära kriser.

I det rättighetsbaserade utvecklingssamarbetet är den eftersträlvade förändringen att marginaliserade grupper ska kunna organisera sig, känna till och utkräva sina rättigheter och påverka beslut som berör deras liv. Jämställdhet, lokalt ägarskap, inkludering och klimaträttvisa är centrala delar av denna förändring.

I Sverige är målet att minska konsekvenserna av materiell och social utsatthet och att stärka människors tillgång till rättigheter, samhällsservice, gemenskap och en värdig vardag. Påverkansarbetet ska bidra till att erfarenheter från verksamheten och från lokala partner får genomslag i samtal om humanitärt bistånd, civilsamhällets handlingsutrymme, klimat, jämställdhet, lokalisering och skydd.

Källa: Årsrapport 2025, s. 24, 32-35 och 40-41.

Målgrupper och deras roll i förändringen

De internationella humanitära insatserna riktades till människor som drabbats av väpnad konflikt, tvångsfördrivning, torka, översvämningar, cykloner, tyfoner, sjukdomsutbrott, ekonomisk kollaps och förlust av försörjning. Kvinnor, flickor, barn, äldre och personer med funktionsvariation prioriterades då deras utsatthet eller hinder för tillgång till stöd var särskilt stora.

I utvecklingssamarbetet omfattade målgrupperna bland annat Dalit-samhällen i Bangladesh, ekonomiskt utsatta småskaliga jordbrukare i Indonesien, kvinnor och ungdomar som organiserade sig för rättigheter och personer vars försörjning påverkades av klimatförändringar. Målgrupperna hade inte enbart rollen som mottagare. De deltog i lokala planeringsprocesser, samhällsdialoger, utbildningar, kvinno föreningar, ungdomsgrupper och lokala kommittéer.

I Sverige riktades stödet till asylsökande, nyanlända, tredjelandsmedborgare, kvotflyktingar, personer i hemlöshet, pensionärer och barnfamiljer i ekonomisk utsatthet. Genom rådgivning, språkcafé och samarbete med nätverk och civilsamhällesorganisationer fick deltagarna stöd att själva agera i kontakter med myndigheter i frågor om boende, försörjning och rättigheter.

Förändringskedjan

Resurserna bestod av gåvor och institutionella bidrag, medarbetares kompetens, volontärinsatser, lokala partnerorganisationer, Islamic Reliefs fältstruktur samt gemensamma kvalitets- och uppföljningssystem.

Resurserna omsattes i aktiviteter inom hälsa, vatten, sanitet och hygien, livsmedel och försörjning, kontantstöd, nutrition, boende, skydd, utbildning, rättighetsarbete, klimatanpassning, nationellt socialt stöd, rådgivning och påverkan.

Aktiviteter ledde till prestationer som utdelat stöd, genomförda vårdinsatser, byggda eller rehabiliterade vatten- och sanitetsanläggningar, utbildade deltagare och personal, stödsamtal, rådgivningskontakter, möten och samverkansinsatser.

På kort sikt bidrog insatserna till mat, vård, vatten, hygien, trygghet, information och rättighetsstöd. På medellång sikt bidrog insatserna till bättre livsmedelstrygghet och hälsa, minskade skyddsrisiker, ökad delaktighet, stärkt lokal kapacitet och bättre förmåga att hantera humanitära kriser. På långsikt ska arbetet bidra till minskat mänskligt lidande, ekonomisk fattigdom, starkare rättigheter och mer rättvisa och hållbara samhällen.

Förändringskedjan bygger på flera utgångspunkter: att insatserna kan nå fram trots säkerhetsrisker, att lokala marknader och samhällstjänster fungerar tillräckligt väl för de valda metoderna, att målgrupperna kan delta på ett tryggt sätt och att andra aktörers insatser kompletterar arbetet. Konflikter, politiska beslut, bortfall av finansiering, bankrestriktioner, inflation, klimatkatastrofer och ett krympande utrymme för civilsamhället kan påverka resultaten.

Vad har vi gjort?

Resurser

IR Sveriges verksamhetsintäkter uppgick 2025 till 251 237 924 kronor. Gåvor från allmänheten uppgick till 76 517 626 kronor och offentliga bidrag till 173 842 559 kronor. Ändamålskostnaderna var 228 185 620 kronor och motsvarade 90 procent av de totala verksamhetskostnaderna. Organisationen hade i genomsnitt 39 anställda. Cirka 10 volontärer var aktiva inom nätverket Goda Grannar och omkring 8 volontärer deltog i särskilda kampanjer såsom Ramadan.

Källa: Årsrapport 2025, s. 45-47 och 53-59.

Internationella humanitära insatser

Under 2025 bestod den humanitära responsen av 19 projekt finansierade av Sida: tre fleråriga projekt, fem årsprojekt och elva akutinsatser genom Rapid Response Mechanism. Därutöver genomfördes en insats finansierad av DG ECHO. Arbetet omfattade hälsa, vatten, sanitet och hygien, livsmedelstrygghet och försörjning, kontantstöd, nutrition, tillfälliga boenden och basartiklar, skydd samt utbildning i nödsituationer.

De elva snabba akutinsatserna genomfördes i Afghanistan, Bangladesh, Filippinerna, Libanon, Somalia, Sudan, Sydsudan och Syrien. Insatserna svarade främst på översvämningar, konflikter, cykloner och tyfoner och nådde 266 989 personer. Stödet utformades som multisektoriella paket för att möta flera sammanhängande behov i svåråtkomliga och marginaliserade områden.

Rättighetsbaserat utvecklingssamarbete

I Bangladesh genomfördes ett flerårigt projekt med den lokala organisationen Dalit. Projektet kombinerade kapacitetsutveckling, medvetandehöjande arbete och påverkan för att motverka diskriminering kopplad till kast och kön. Ungdomsgrupper utbildades i mänskliga rättigheter, ledarskap och påverkan och fick stöd att genomföra egna aktiviteter.

I Indonesien genomfördes ett projekt med den lokala organisationen Konsepsi. Småskaliga jordbrukare fick stöd att delta i lokala planeringsprocesser, utkräva tillgång till resurser och stärka sin kapacitet för klimatanpassning. Arbetet kombinerade klimaträttvisa, dialog med myndigheter, praktiska klimatåtgärder, förebyggande arbete mot våld och barnäktenskap samt stöd till kvinnors alternativa försörjning.

Egenfinansierade insatser

Medel från privata givare användes både till akuta insatser och till mer långsiktiga lösningar. I Sudan finansierades mat, hälsovård och vatten för internflyktingar och människor i de samhällen som tog emot dem. Två nya brunnar förbättrade tillgången till rent vatten: en i Shikan för cirka 5 035 personer och en i Gedaref för omkring 5 000 personer. I Palestina, Gaza finansierades hälsovård, tillfällig utbildning, psykosocialt stöd, mat, kontantstöd, basartiklar samt insatser inom vatten och sanitet.

I Mali kombinerade ett flerårigt projekt mat- och näringsstöd till 100 särskilt utsatta jordbrukarhushåll med utbildning, social inkludering, kunskap om ekonomi och klimatanpassade möjligheter till försörjning. I Niger fick 4 330 personer stöd för att förbättra sin tillgång till näringsrik mat. Ramadanprogrammet delade ut 5 072 matpaket, medan vinterprogrammet genomfördes i 19 länder. Fadderskapsprogrammet gav stöd till cirka 1 100 barn under året.

Jämställdhet, skydd och klimat

Samtliga humanitära program utformades med målet att kvinnor och flickor skulle kunna delta meningsfullt, få säker tillgång till stöd och uppnå likvärdiga resultat. Islamic Reliefs 6A-ramverk användes för att integrera jämställdhet och mångfald genom projektcykeln. Skyddsperspektivet omfattade bland annat säkra distributionsformer, tillgängligt informationsmaterial, hembesök, stöd vid distributionsplatser och anpassning för personer med funktionsvariation och äldre.

Miljö- och klimatarbetet omfattade inledande miljöanalyser, miljöbedömningar för större projekt, solcells-drivna vattenlösningar, klimatresistenta utsäden, effektivare konstbevattning, säkrare avfallshantering och utbildning om vattenbesparing och hållbara metoder. Verktuget för klimatsårbarhets- och kapacitetsanalys vidareutvecklades och tillämpades i Etiopien, Somalia, Afghanistan och Pakistan.

Nationella insatser i Sverige

IR Sverige delade ut 953 matpaket till personer i olika former av ekonomisk och social utsatthet och 553 matlådor till bostadslösa personer i Stockholm. Stöd i form av hygienartiklar, kläder, skor, möbler, hushållsapparater, leksaker och barnvagnar hade ett värde på 884 705 kronor och nådde 8 131 personer. Elva SL-accesskort och 179 presentkort förmedlades till personer med akuta behov.

Under Ramadan delades 7 962 måltider ut, varav 925 matlådor till bostadslösa personer och andra ekonomiskt marginaliserade grupper. Boende- och duschmöjligheter erbjöds vid 11 tillfällen. Juridisk och samhällsinriktad rådgivning gavs genom 636 personliga samtal och 401 kontakter via telefon eller e-post, totalt 1 037 rådgivningskontakter. Språkcafé genomfördes två gånger per vecka och engagerade cirka 200 deltagare.

Externa relationer och påverkan

IR Sverige deltog i omkring 20 nätverk, varav två på EU-nivå. Organisationen hade en aktiv roll i Svenska nätverket för humanitära aktörer och sammankallade kvartalsvisa möten för gemensam analys, erfarenhetsutbyte och samordning.

IR Sverige deltog i nätverk och dialoger om biståndsreformen, finansieringsnivåer, internationell humanitär rätt, humanitära principer och civilsamhällets roll. Genom sitt deltagande i European Humanitarian Forum och VOICE bidrog organisationen med lokala perspektiv i europeiska samtal om humanitär finansiering och lokalisering.

Vid Mänskliga Rättighetsdagarna i Stockholm genomförde IR Sverige två seminarier: ett om interreligiöst samarbete och ett om hur desinformation påverkar muslimska humanitära organisationers handlingsutrymme. Organisationen deltog även genom Svenska Resiliensnätverket i UNDRR Global Platform i Genève och bidrog till dialogen om katastrofriskreducering.

Vad har det skett för förändring?

Samlad räckvidd i våra humanitära projekt

- Våra projekt inom hälsa nådde 480 892 personer, varav 55 procent kvinnor och flickor, genom bland annat primärvård, mödrahälsovård, förlossningsvård och vård inom sexuell och reproduktiv hälsa.
- Våra projekt inom vatten, sanitet och hygien nådde 479 517 personer, varav 53 procent kvinnor och flickor, genom akut vattendistribution, latriner, vattensystem och kunskapshöjande möten om hygien.
- Våra projekt inom livsmedelstrygghet och försörjning nådde 209 349 personer, varav 52 procent kvinnor och flickor, genom matpaket, jordbruksstöd samt utdelning och vaccination av boskap.
- Våra projekt med kontantstöd nådde 147 872 personer, varav 51 procent kvinnor och flickor. Stödet gav hushållen större möjlighet att själva prioritera och täcka akuta behov med värdighet.
- Våra projekt inom nutrition nådde 69 484 personer, varav 70 procent kvinnor och flickor, genom screening, behandling och rådgivning.
- Våra projekt med tillfälligt boende och livsnödvändiga basartiklar nådde 54 245 personer, varav 55 procent kvinnor och flickor.
- Våra skyddsprojekt nådde 105 855 personer, varav 55 procent kvinnor och flickor, genom psykosocialt stöd, kunskapshöjande arbete och hänvisning till relevant stöd.
- Våra projekt inom utbildning i nödsituationer nådde 3 033 barn, varav 55 procent flickor, genom bland annat utdelning av skolmaterial.

Sektorsuppgifterna överlappar eftersom samma person eller hushåll kan ha fått stöd inom flera sektorer. Källa: Årsrapport 2025, s. 7.

Konkreta kortsiktiga utfall

Konkreta kortsiktiga resultat inom IR Sveriges projekt under 2025.

Afghanistan

Ett ettårigt projekt i Ghor-provinsen nådde 16 617 personer. Kontantstödet hjälpte hushåll att köpa mat och bidrog därmed till förbättrad livsmedelstrygghet. Vattensystemen minskade tiden som behövdes för att hämta vatten, medan latriner och möten om hygien bidrog till bättre hygienrutiner. Tillsammans stärkte insatserna förutsättningarna för hälsa, skydd och värdighet, särskilt för kvinnor och barn.

Etiopien

I Afder- och Liban-zonerna i Etiopien nådde våra projekt 87 046 personer. De fick bland annat tillgång till vatten och sanitet, kontantstöd, nutritionsstöd och skyddsinsatser. I Afar nådde projekten ytterligare 77 900 personer. Där reparerades vattensystem och installerades system som drivs med solenergi. Människor fick också stöd inom sanitet och hygien samt kontantstöd och akut nutritionsstöd. Insatserna förbättrade tillgången till grundläggande service och skapade bättre förutsättningar för en hållbar vattenförsörjning.

Sudan

I Sudan nådde ett projekt 104 738 personer med insatser inom hälsa, nutrition, vatten, sanitet, livsmedel och skydd. I Gedaref, där ett flyktingläger upprättades, fick 25 004 personer bland annat vattenkär, hygienartiklar, tvål och presenningar samt information om hygien. Stödet förbättrade snabbt tillgången till vatten, hygien och skydd i en miljö med trängsel, översvämningar och hög risk för sjukdomar. I Sennar fick även 5 375 personer kontantstöd.

Sydsudan

I Sydsudan nådde ett flerårigt projekt 46 406 personer. Projektet gav stöd i form av pengar, hälsovård och nutitionsinsatser samt skydd för kvinnor och flickor. Det omfattade också stöd till klimatanpassat jordbruk och boskapsskötsel, sex nya brunnar och 74 latriner. Efter översvämningar genomfördes dessutom en akutinsats som nådde 8 069 personer. Insatserna stöttade människor att klara omedelbara behov och gav rättighetsbärarna samtidigt bättre möjligheter att odla, ta hand om sin boskap och försörja sig.

Klimatanpassning i Bangladesh och Pakistan

I Bangladesh fick 2 300 hushåll ekologisk gödsel och åtta sorters klimattåliga utsäden. Enligt årsrapporten stärkte detta livsmedelsförsörjningen och främjade ett mer hållbart och klimatanpassat jordbruk. I Pakistan förbättrade nya kanaler tillgången till bevattningsvatten, minskade vattenförluster och bidrog till en mer rättvis fördelning av vattenresurserna samt bättre förutsättningar för långsiktig produktion.

Jämställdhet och skydd

I Pakistan organiserade sig kvinnor i 20 lokala föreningar. Tjugofem kvinnliga fältarbetare utbildades till instruktörer inom könsbaserat våld, mänskliga rättigheter och digital säkerhet. De utbildade därefter ytterligare 100 kollegor. I Sydsudan inrättades stödcentrum för kvinnor och barn som utsatts för könsbaserat våld. Där kunde de få stöd och hjälp att komma i kontakt med vården och juridisk rådgivning. Stödet nådde cirka 300 kvinnor och barn per år.

Utfall i den nationella verksamheten

Inom Islamic Relief Sveriges nationella verksamhet bidrog det materiella stödet till att täcka akuta behov av mat, hygienartiklar, kläder och nödvändiga hushållsvaror. Utdelning av måltider samt tillgång till tillfälligt boende och duschmöjligheter bidrog till ökad trygghet och värdighet för människor i mycket utsatta situationer.

Genom rådgivningen fick deltagarna stöd i frågor om överklaganden, familjeåterförening, permanent uppehållstillstånd och medborgarskap. De fick också hjälp i kontakten med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Skatteverket och andra myndigheter. Språkcaféet var en återkommande mötesplats där deltagarna kunde öva svenska, lära sig mer om samhället och knyta nya kontakter.

Årsrapporten visar att den nationella verksamheten gav ett omfattande stöd som svarade mot akuta behov. Däremot saknas samlade uppgifter om hur deltagarnas situation förändrades efter att de fått stöd via vår nationella verksamhet.

Varför förändringarna är relevanta för målgrupperna

Islamic Relief Sveriges Sida-finansierade humanitära projekt svarade på grundläggande och ofta livsavgörande behov av mat, rent vatten, vård, sanitet, skydd, boende, information och försörjning. Kontantstödet gav hushållen större möjlighet att själva prioritera sina mest akuta behov. Vattenlösningar närmare hemmen minskade tiden för vattenhämtning och riskerna för kvinnor och flickor på väg till och från vattenkällor. Anpassade stödformer, trygga platser, kvinnlig personal, hembesök och tillgänglig information gjorde det lättare för särskilt utsatta grupper att ta del av projekten.

Projekten utformades med stöd av lokala partnerorganisationers kunskap, behovsanalyser där berörda människor deltog och dialog med rättighetsbärare och offentliga företrädare. Humanitära kvalitetsstandarder användes också i arbetet. Bedömningen av relevans bygger därför främst på behovsanalyserna, projektens utformning och de resultat som rapporterats.

Hur har vi bidragit till förändringen?

IR Sveriges bidrag

IR Sveriges främsta bidrag var att mobilisera och förmedla resurser, välja och kvalitetssäkra insatser, följa upp resultat och arbeta tillsammans med lokala aktörer som hade närvaro, kunskap och förtroende i de berörda samhällena. Genom en kombination av institutionell finansiering och privata gåvor kunde organisationen stödja både storskaliga humanitära program och mer flexibla insatser där behoven var akuta.

Flera resultat kan kopplas tydligt till genomförda aktiviteter. Byggda och rehabiliterade vattensystem gav fysisk tillgång till vatten. Kontantöverföringar ökade hushållens valmöjlighet. Vårdinsatser gav tillgång till behandling. Utbildningar stärkte personalens och lokala gruppers kunskap. Rådgivningsverksamheten i Sverige gav konkret stöd i myndighets- och rättighetsfrågor. Dessa samband ger stöd för att insatserna har bidragit till de kortsiktiga förändringar som rapporteras i årsrapporten.

Tecken på hållbarhet över tid

I våra Sida-finansierade projekt, i verksamhet som finansieras med insamlade medel och i vår nationella verksamhet finns exempel på insatser som kan ge resultat även efter att det omedelbara stödet har avslutats.

I de internationella projekten kan solcellsdrivna vattensystem minska beroendet av fossila bränslen, medan utbildade vattenkommittéer kan sköta drift och underhåll lokalt. Klimattåliga utsäden, bevattningslösningar och utbildning i klimatanpassat jordbruk kan stärka hushållens möjligheter att odla och försörja sig framöver. Lokala kvinnoföreningar, ungdomsgrupper och utbildade instruktörer kan fortsätta att sprida kunskap och påverka beslut. Långsiktiga partnerskap och lokalt ansvarstagande kan också bidra till att kunskap och kapacitet finns kvar i lokalsamhället.

Det fadderskapsprogram som finansieras med insamlade medel är utformat för att ge barn långsiktigt stöd till grundläggande behov och utbildning. I Sverige har återkommande verksamhet, som språkcafé och rådgivning samt samverkan med Goda Grannar, skapat kontinuitet och kontaktvägar för människor i utsatta situationer.

IR Sveriges bidrag till resultaten

IR Sverige har en viktig roll i att göra humanitära insatser möjliga och följa upp deras resultat. Organisationen har finansierat, samordnat, kvalitetssäkrat och följt upp projekt som nått många människor och gett konkreta resultat på kort sikt. Det visar IR Sveriges kapacitet som humanitär aktör.

Resultaten skapas samtidigt tillsammans med rättighetsbärare, lokala partner, myndigheter, givare och andra humanitära aktörer. Säkerhetsläge, marknader, klimat, politiska beslut och tillgången till offentlig service påverkar också vad projekten kan åstadkomma. Rapporten tillskriver därför inte IR Sverige ensamt de förändringar som sker.

Att rapporten inte redovisar långsiktiga effekter för alla projekt försvagar inte de dokumenterade kort-siktiga resultaten. Däremot behövs jämförbara mätningar över längre tid för att bedöma projektens bidrag till exempelvis minskad fattigdom, varaktigt stärkt motståndskraft, jämställdhet och samhällsförändring.

Hur vet vi att vi gör rätt saker?

Uppföljning av resultat

Den internationella verksamheten följs upp genom projektdokumentation, del- och slutrapporter, måluppfyllelse i resultatramverk, regelbundna möten, fältbesök, externa utvärderingar, finansiella rapporter och revisionsrapporter. Under året konsoliderades uppföljnings- och lärandemekanismerna inom MEAL och den interna kontrollen, dokumentationen och riskhanteringen förstärktes.

För den nationella verksamheten mäts framför allt antal aktiviteter och antal personer som tagit del av stödet. Påverkansarbetet följs bland annat genom deltagande i nätverk och de samhällsfrågor som drivs. Dessa mått visar omfattning och aktivitet.

Kvalitet och ansvarstagande

IR Sveriges arbetet vägleds av de humanitära principerna humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende. Vi använder Core Humanitarian Standard som stöd för kvalitet och ansvarstagande. Sphere-standarderna anger kvalitetskrav för centrala delar av det humanitära arbetet, medan IHSAN används för att bedöma och följa upp de partnerorganisationer som genomför insatserna. Vi arbetar med jämställdhet genom 6A-ramverket. Risker för miljö och klimat undersöks först genom inledande analyser och vid behov genom mer fördjupade bedömningar.

På uppdrag av Sida genomförde NIRAS en extern bedömning av kapaciteten i vår samlade humanitära verksamhet. Enligt årsrapporten bekräftade bedömningen vår förmåga att genomföra insatser, följa upp arbetet och nå resultat i komplexa miljöer. En teknisk översyn av utvecklingssamarbetet visade samtidigt att organisationens strukturer, interna kontrollsystem och arbetssätt i projekten uppfyllde de krav som ställdes för partnerskap.

Källa: Årsrapport 2025, s. 41-45.

Lärande i praktiken

Erfarenheterna från IR Sveriges projekt användes för att anpassa insatserna när behoven förändrades. I Libanon justerades ett projekt efter vapenvilan så att stödet även kunde nå människor som återvände till sina hem. I Afghanistan anpassades arbetsformerna för kvinnlig personal genom säkrare resor och separata utrymmen. Ett verktyg för att analysera sårbarhet och lokal kapacitet inför klimatförändringar vidareutvecklades och prövades i fyra olika sammanhang. Syftet var att förbättra behovsanalyserna och planeringen av kommande insatser.

Erfarenheter från fältet delades genom lokala utbildningar, samhällsdialoger, nätverk, seminarier och internationella forum. IR Sverige deltog också i gemensamma analyser och policydialoger genom bland annat Svenska nätverket för humanitära aktörer, VOICE, Concord Sverige och Svenska Resiliensnätverket samt vid Mänskliga Rättighetsdagarna och UNDRR Global Platform. Därigenom kunde erfarenheter från projekten bidra till samtal om hur humanitära insatser kan utvecklas och stärkas.

Lärdomar och utvecklingsområden

Vad har fungerat?

En av IR Sveriges styrkor var förmågan att snabbt möta akuta behov och samtidigt genomföra insatser som stärkte människors återhämtning och lokal kapacitet. Kontantstödet gav hushållen möjlighet att själva prioritera sina behov. Genom projekt som förenade exempelvis vatten, hälsa, nutrition och skydd kunde flera behov mötas samtidigt. Lokala partnerorganisationer bidrog med tillträde till berörda områden och kunskap om människors situation. Arbetet med jämställdhet, skydd och klimat bidrog till att göra insatserna mer inkluderande och bättre anpassade till lokala förhållanden.

I Sverige visade den nationella verksamheten värdet av att förena materiellt stöd med rådgivning, språkstöd och samverkan med andra aktörer. Genom påverkansarbetet deltog IR Sverige i nationella och europeiska samtal där erfarenheter från projekten kunde bidra till diskussioner om humanitära behov och lösningar.

Vad behöver förbättras?

IR Sverige vill utveckla uppföljningen av sina insatser för att med mer data kunna visa hur de påverkar människors liv på längre sikt. Genom att följa upp deltagarnas situation även efter att ett projekt har avslutats kan vi bättre förstå vilka förändringar som består och använda kunskapen för att utveckla vårt arbete.

Prioriteringar inför nästa effektrapport

IR Sverige vill integrera effektrapportens frågor i arbetet med årsrapporten. Det gör det lättare att löpande samla in kunskap om resultaten, ta till vara deltagarnas egna erfarenheter och följa förändringar över tid.

En särskild prioritering är att tydligare förklara hur våra internationella och nationella projekt påverkar livet för människor i marginaliserade grupper, även på längre sikt. Under 2026 vill IR Sverige därför utveckla sina metoder för uppföljning och lärande, så att kommande rapporter bättre kan visa vilka förändringar insatserna bidrar till.

Samlad bedömning

Islamic Relief Sveriges verksamhet under 2025 visar organisationens kapacitet att nå människor i särskilt utsatta situationer och att genomföra insatser i komplexa miljöer. Genom samarbete med lokala samhällen och partnerorganisationer kunde stödet utformas med utgångspunkt i människors behov och förutsättningar. Insatserna svarade mot akuta behov och bidrog till att värna liv, hälsa, värdighet och rättigheter.

Den institutionellt finansierade humanitära verksamheten hade en betydande räckvidd. Insatser finansierade med insamlade medel och den nationella verksamheten kompletterade dessa projekt och gjorde det möjligt att möta behov hos marginaliserade grupper som annars riskerade att inte få stöd.

IR Sveriges rapportering ger ett tydligt underlag för vilka insatser som genomfördes, vilka människor som nåddes och vilka kortsiktiga förändringar arbetet bidrog till. Den visar också förutsättningar för stärkt lokal kapacitet och hållbara resultat. Fortsatt uppföljning behövs för att bedöma effekterna över längre tid och IR Sveriges bidrag till dessa. Sammantaget visar resultaten att IR Sverige under 2025 bidrog väsentligt till att lindra lidande, förbättra tillgången till grundläggande tjänster, stärka skyddet och skapa bättre förutsättningar för återhämtning.

Underlag

Islamic Relief Sverige. Årsrapport 2025.

Islamic Relief
Box 4334
102 67 Stockholm
Telefon: 08-5888 65 50
info@islamic-relief.se
www.islamic-relief.se

Verksamheten kontrolleras av
Svensk Insamlingskontroll